

Men selv om den nuværende barselordning giver mulighed for, at mor og far kan dele 32 uger af orloven, ja, så tager fædrene i gennemsnit stadig væk kun lidt over 3 ugers barsel. Kvinderne tager i gennemsnit 42,3 ugers barsel. Ud af de i alt 2,7 millioner ugers barselorlov, som blev afholdt sidste år, tegnede kvinder sig for 94 pct. og mænd kun for 6 pct. Af de 32 uger, der kan deles mellem forældrene, stod mænd kun for 5 pct.

Danske mænd sakker altså voldsomt bagud i forhold til deres nordiske kønsfæller, og noget tyder på, at der er nogle store barrierer, der gør, at fædrenes andel af barselorloven fortsat er alt for lille og kun er langsomt stigende.

En meget væsentlig barriere er de fasttømrede kønsrollemønstre på arbejdsmarkedet. Der er stadig meget stor forskel på forventningerne til mænd og kvinder på arbejdsmarkedet. Mens arbejdsgiverne forventer, at deres kvindelige ansatte tager en lang barselorlov, er forventningerne til mændene stadig, at de kan nøjes med 2 uger. Derfor kræver det på mange arbejdspladser stadig en god portion mandsmod at sparke døren op til skurvognen og bede mester om længere barselorlov.

Normerne er så fastgroede, at mange mænd frygter repressalier, hvis de beder arbejdsgiveren om længere barselorlov. Og måske med rette. Flere faglige organisationer beretter om et stigende antal fædre, der oplever at blive fyret eller chikaneret, fordi de vil holde orlov. Derfor er der behov for at give mændene bedre rettigheder.

Socialdemokraterne er ikke i tvivl om, at det, der skal til, er øremærkning af en større del af barselorloven til fædre. Og det synspunkt deler vi faktisk med en lang række eksperter på området. Det gælder både kvinde- og mandeforskere, kvindeorganisationer og ikke mindst mange af de faglige organisationer, som faktisk siger, at det vil være meget gavnligt med bedre rettigheder for fædre på arbejdsmarkedet i den her situation.

Vi beklagede allerede i 2002, at regeringen skar fædrenes andel af barselorloven ned fra 4 uger til 2 uger. Vi mener, at det er den stik modsatte vej, vi skal gå, hvis vi ønsker at fremme en mere ligelig fordeling af barselorloven.

De gode argumenter for, hvorfor mere barsel til fædre er en god idé, står ellers i kø. Ud over at sikre mændene bedre rettigheder i forhold til arbejdsgiveren, så bliver mændene også bedre medarbejdere af at gå på barsel. Et forskningsprojekt for nylig har vist, at de bliver mere afba-

lancerede i forhold til familie- og arbejdslivet, og at de bliver mere effektive og bedre til at organisere deres arbejde.

Men helt afgørende er det, at det her også er en stor fordel for børnene, for kvinderne og for familierne som helhed. Børnene får et tættere forhold til begge forældre tidligt i livet, og samtidig mindskes risikoen for, at far og mor bliver skilt, også med det her. En svensk undersøgelse viser, at skilsmisseraten faktisk falder, jo mere barsel manden tager. Og for højtuddannede bliver risikoen for skilsmisse halveret, hvis far tager orlov.

En mere ligelig fordeling af barselorloven vil også fremme ligestillingen mellem mænd og kvinder på arbejdsmarkedet og ikke mindst i hjemmet. Vi har i årevis vidst, at unge kvinder i den reproduktive alder har sværere ved at komme ind på arbejdsmarkedet end deres jævnaldrende mandlige kolleger. De tjener mindre, og de ryger ikke til tops i hierarkiet på arbejdsmarkedet i samme omfang som mænd. Det hænger tæt sammen med kvindernes lange barselorlov. Mændene får et stort forspring i de unge år, og det er et forspring, som kvinderne aldrig indhenter. Det giver sig også udslag i den samlede livsindkomst og ikke mindst i pensionen.

Vi ved også, at barselperioden er afgørende for det mønster, der tegner sig med hensyn til fordelingen af ansvaret for opgaverne i hjemmet. Mere fædrebarsel har en positiv indflydelse på den måde, mænd og kvinder tager del i omsorgen for barnet og i de hverdagsopgaver, der følger med at være børnefamilie.

Erfaringerne fra de lande, der har indført længere øremærket fædrebarsel, er helt entydige. Fædrebarsel hjælper på ligestillingen både på arbejdsmarkedet og i hjemmet. Det er en stor succes, og mændene opfatter det her som en klar rettighed, noget, de ikke vil af med igen, og slet ikke, sådan som ministeren har forsøgt at fremstille det, som nogen tvang.

Når fire oppositionspartier i dag fremsætter et fælles forslag om at øremærke 12 uger af barselorloven til fædre, så sender vi et klart signal om, at vi ønsker forandring på det her område. Vi vil ikke læne os tilbage med armene over kors og sætte vores lid til, at udviklingen bare kommer af sig selv.

Vi tror på, at vi med lovgivning kan være med til at bryde nogle af de fasttømrede kønsrollemønstre, som i dag er en stor barriere for, at fædre tager barsel. Vi tror på, at det vil fremme en gunstig udvikling, sådan som det har gjort i